

6 de febrer de 2023

OFERTA i DEMANDA FORMATIVA DE FORMACIÓ PROFESSIONAL AL BAIX LLOBREGAT

**Situació actual, mancances, necessitats i propostes
d'acció.**

Índex de continguts

1.	Introducció al document.....	3
2.	Breu de dades.....	3
3.	Diagnosi general:.....	4
i.	FPI. Estructura general de l'oferta.....	4
ii.	FPI. Indicadors de diagnosi necessaris (per orientació i planificació) que manquen	10
iii.	FPO. Estructura general de l'oferta.....	11
iv.	FPO. Indicadors de diagnosi necessaris (per orientació i planificació)	14
3.	Relació oferta i demanda.	15
4.	Adaptació de les fites del Pacte Nacional de la Indústria i al Baix Llobregat.....	16
5.	Sense dades no podem millorar.	17
6.	Resum darreres accions Consell de l'FP	18
7.	Propostes d'acció.....	23

1. Introducció al document.

Oferta i demanda formativa de Formació Professional al Baix Llobregat pretén ser un recull de la situació actual a la comarca, amb les dades disponibles, i recollint tota la feina feta pel Consell de l'FP, les taules tècniques i l'Observatori Comarcal.

L'objectiu del document és doble, per una part, presentar les principals característiques de l'oferta formativa i per altra senyalar les mancances i necessitats del territori al respecte. Mancances i necessitats que comencen, com veurem, al llarg del document, amb la disponibilitat i accés de les dades d'oferta formativa de manera regular.

Finalment, s'inclou un recull de propostes d'acció per a millorar el coneixement de l'oferta i demanda a la comarca i per adequar-la a les necessitats del territori.

2. Breu de dades.

- **CONCENTRACIÓ DE L'OFERTA.** Els municipis de la zona Delta concentren la majoria de l'oferta formativa, aquesta concentració és major en la Formació Professional Ocupacional.
- **CREIXEMENT DE LA DEMANDA.** Existeix un creixement progressiu de l'alumnat en FP, tot i amb això, continua subjecte a la conjuntura econòmica.
- **DESIGUAL ACCÉS A LES DADES.** Mentre tenim un accés regular a les dades de matrícules no disposem de les dades de la relació oferta i demanda per famílies professionals com tampoc d'abandonament d'estudis o perfil de l'alumnat. La informació relativa a la FPO encara és més pobre i requerim de major informació per a millorar la planificació.
- **RELACIÓ ESTRUCTURA EMPRESARIAL.** Qualsevol oferta formativa professional hauria de considerar la realitat del mercat de treball local. El Baix Llobregat té en la indústria el seu element diferenciador i el sector de la construcció continua sent motor econòmic. L'oferta actual contempla mancances en la indústria agroalimentària i en les activitats constructives i de manteniment d'edificis.
- **FITES i PREVISIÓ DE FUTUR.** La demanda social en l'FP és clara. Es demanda una major oferta més accessible i de major qualitat. Es sol·licita una major oferta en l'FP Dual i un major encaix territorial i econòmic (major relació amb els agents econòmics i socials).

3. Diagnosi general:

i. FPI. Estructura general de l'oferta

El Baix Llobregat compta amb **49 centres educatius** en els que s'imparteix Formació Professional de grau mitjà i superior. D'aquests, 34 són públics (69,4%) i 15 són privats (30,6%). La xarxa de centres públics i privats ofereix un total de **360 cicles formatius**, el 79,7% dels quals s'imparteixen en centres públics i els 20,3% restant en centres privats.

Dels 30 municipis de la comarca, 14 no disposen de cap centre en el que s'ofereixi FP. De fet, com mostren les taules i els mapes següents, el 69,4% dels centres i el **72,5% dels cicles es concentren als municipis del sud de la comarca.**

Oferta de cicles de Formació Professional

Titularitat	Cicles
Públics	287
Privats	73
Total	360

Font: OCBL a partir de les dades de Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament.

Centres de Formació Professional

Municipi	CFGM	CFGS	FP
Abrebra	0	0	0
Begues	0	0	0
Castelldefels	2	1	3
Castellví de Rosanes	0	0	0
Cervelló	0	0	0
Collbató	0	0	0
Corbera de Llobregat	1	0	1
Cornellà de Llobregat	3	3	6
Esparguera	0	0	0
Esplugues de Llobregat	2	4	6
Gavà	1	1	2
Martorell	1	1	2
Molins de Rei	1	1	2
Olesa de Montserrat	1	1	2
Pallejà	0	0	0
Palma de Cervelló, la	0	0	0
Papiol, el	0	0	0
Prat de Llobregat	1	1	2
Sant Andreu de la Barca	1	1	2
Sant Boi de Llobregat	2	2	4
Sant Climent de Llobregat	0	0	0
Sant Esteve Sesrovires	1	1	2
Sant Feliu de Llobregat	1	1	2
Sant Joan Despí	1	1	2
Sant Just Desvern	0	0	0
Sant Vicenç dels Horts	2	2	4
Santa Coloma de Cervelló	0	0	0
Torrelles de Llobregat	0	0	0
Vallirana	0	0	0
Viladecans	4	3	7
Baix Llobregat	25	24	49

Oferta de cicles de Formació Professional

Municipi	CFGM	CFGS	FP
Abrebra	0	0	0
Begues	0	0	0
Castelldefels	8	6	14
Castellví de Rosanes	0	0	0
Cervelló	0	0	0
Collbató	0	0	0
Corbera de Llobregat	2	0	2
Cornellà de Llobregat	20	34	54
Esparguera	0	0	0
Esplugues de Llobregat	11	27	38
Gavà	6	10	16
Martorell	12	10	22
Molins de Rei	7	10	17
Olesa de Montserrat	10	6	16
Pallejà	0	0	0
Palma de Cervelló, la	0	0	0
Papiol, el	0	0	0
Prat de Llobregat	20	16	36
Sant Andreu de la Barca	8	6	14
Sant Boi de Llobregat	23	26	49
Sant Climent de Llobregat	0	0	0
Sant Esteve Sesrovires	4	2	6
Sant Feliu de Llobregat	8	2	10
Sant Joan Despí	6	4	10
Sant Just Desvern	0	0	0
Sant Vicenç dels Horts	14	8	22
Santa Coloma de Cervelló	0	0	0
Torrelles de Llobregat	0	0	0
Vallirana	0	0	0
Viladecans	20	14	34
Baix Llobregat	179	181	360

Font: OCBL a partir de les dades de Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament. Curs 2021-2022.

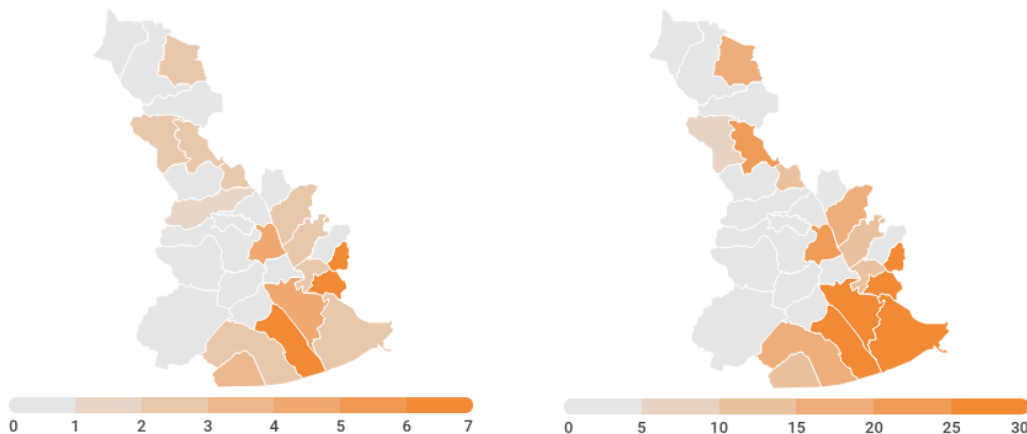
concentra el 65,0% de l'alumnat d'FP resident a la comarca i que, per tant, la distribució de l'oferta formativa podria semblar equitativa, cal tenir present que la xarxa de transport públic

Més concretament, Cornellà de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Esplugues de Llobregat i el Prat de Llobregat concentren el 49,2% de l'oferta formativa d'FP de tot el Baix Llobregat. Si bé és cert que el sud del Baix Llobregat

és considerablement més densa al sud de la comarca. Això fa que **l'oferta accessible per a l'alumnat del sud sigui major a l'oferta disponible als municipis del nord.**

Centres de Formació Professional

Oferta de cicles de Formació Professional

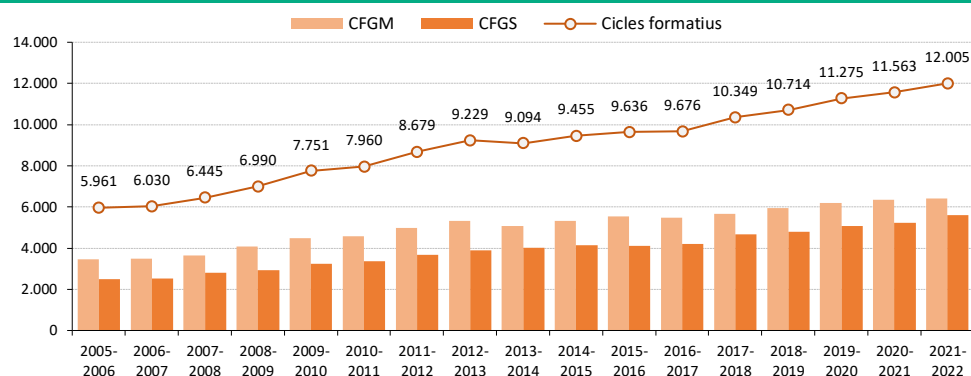

Font: OCBL a partir de les dades de Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament. Curs 2021-2022.

En la darrera dècada i mitja la demanda de formació professional ha crescut amb força. Entre els anys 2005 i 2021 el nombre d'alumnes s'ha més que duplicat amb un augment del 101,4%, fet que ha suposat passar de 5.961 a 12.005 alumnes. **L'increment més significatiu s'ha donat als cicles formatius de grau superior**, on des del 2005 les persones matriculades han crescut un 125,1%. En el cas dels cicles de grau mitjà l'augment ha estat del 84,4% amb 2.930 alumnes més. La millor valoració de la Formació Professional i la major demanda de personal qualificat per part del teixit productiu són alguns dels factors que han impulsat aquest creixement.

És destacable com, coincidint amb l'inici del període de recuperació econòmica posterior a la crisi del 2008 es registra un cert estancament en el creixement de la matriculació als estudis de FPI, un estancament que contrasta amb el marcat increment registrat entre els anys 2005 i 2012 i, posteriorment, entre el 2016 i el 2021.

Alumnat de Formació Professional

Font: OCBL a partir de les dades de Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament.

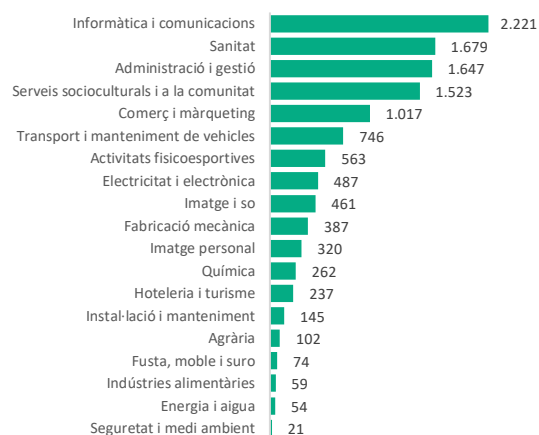
L'oferta formativa es concentra especialment a estudis de l'àmbit dels serveis, amb un 73,6% dels cicles en aquest sector. L'administració i gestió, la informàtica i comunicacions, la sanitat, el comerç i màrqueting, els serveis socioculturals i a la comunitat i les activitats físicoesportives sumen el 64,7% de l'oferta formativa de la comarca, amb un total de 233 cicles disponibles. La indústria, en canvi, suposa el 24,7% de l'oferta amb 89 cicles disponibles. En aquest sector l'electricitat i electrònica (23), el transport i manteniment de vehicles (20) i la fabricació mecànica (18) són les famílies industrials amb més cicles a la comarca.

Pel que fa a la matriculació, la família d'informàtica i comunicacions és la que compta amb més alumnes, amb un total de 2.221, seguida de sanitat (1.679), administració i gestió (1.647) i de serveis socioculturals i a la comunitat (1.523). Si de nou mirem la distribució de la matriculació a FPI segons els grans sectors econòmics, els serveis concentren el 80,5% de l'alumnat, mentre que la indústria concentra el 18,6% i l'agricultura el 0,8%.

Oferta formativa per famílies

Família	CFGM	CFGS	FPI
Total	179	181	360
Administració i gestió	24	26	50
Informàtica i comunicacions	23	26	49
Sanitat	23	16	39
Comerç i màrqueting	14	18	32
Serveis socioculturals i a la comunitat	10	22	32
Activitats físicoesportives	18	13	31
Electricitat i electrònica	13	10	23
Transport i manteniment de vehicles	14	6	20
Fabricació mecànica	10	8	18
Imatge personal	10	4	14
Hoteleria i turisme	4	8	12
Química	4	8	12
Agrària	4	2	6
Imatge i so	0	6	6
Fusta, moble i suro	2	2	4
Instal·lació i manteniment	2	2	4
Indústries alimentàries	4	0	4
Energia i aigua	0	2	2
Seguretat i medi ambient	0	2	2

Alumnes de CFGM i CFGS per famílies

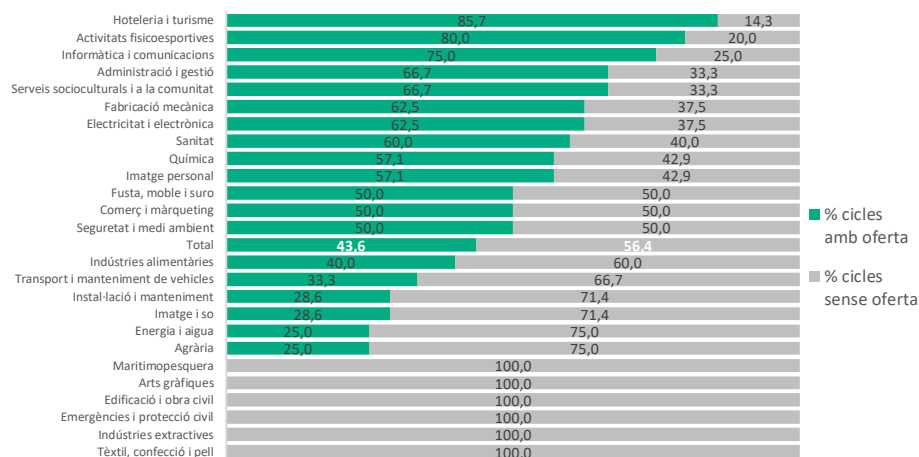

Font: OCBL a partir de les dades de Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament. Curs 2021-2022.

Si es posen en relació l'oferta disponible de FPI a la comarca i la totalitat del catàleg d'oferta formativa a Catalunya es pot saber quin és l'actual grau de cobertura de l'oferta formativa. Dit d'una altra manera, quin percentatge dels diferents cicles formatius que es poden estudiar a Catalunya es poden estudiar al Baix Llobregat.

Al següent gràfic es mostra el grau de cobertura de l'oferta de FPI al Baix Llobregat per a cadascuna de les famílies formatives. En ell s'observa com **la família amb major grau de cobertura a la comarca és l'hoteleria i el turisme**, ja que s'ofereixen sis dels set cicles que conformen aquesta família formativa (85,7%), mentre que famílies com la maritimopesquera o l'edificació i l'obra civil no compten amb cap cicle formatiu al Baix Llobregat. En total, **a la comarca es poden cursar el 43,6% dels cicles disponibles al conjunt de Catalunya**.

Grau de cobertura de l'oferta formativa per famílies¹

Font: OCBL a partir de les dades de Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament.

Pel que fa a l'encaix entre l'oferta i la demanda formatives, a través d'una consulta parlamentària es va aconseguir un annex de la resposta amb les places disponibles (oferta) i les preinscripcions en primera opció (demanda) dels cursos 2021-2022. Més enllà del posterior procés d'assignació de places, això ha permès conèixer fins a quin punt les places que posa a disposició tant el sector privat com el públic responen als interessos de l'alumnat tant des del punt de vista territorial, quins municipis tenen superàvit/dèficit de places, com des del punt de vista de les famílies professionals.

Les taules següents recullen aquests elements i els posen en relació analitzant la diferència entre les places inicialment ofertes i demandades i les ràtios entre l'oferta i la demanda. Des del punt de vista territorial, cal destacar la diferència entre les 7.089 places disponibles al Baix Llobregat i les 8.581 que es van sol·licitar en primera opció durant el procés de preinscripció. Això suposa un **dèficit de 1.492 places de formació professional a la comarca i una demanda un 21,0% superior a l'oferta disponible**. En termes relatius el dèficit ha estat especialment elevat a municipis com Sant Joan Despí, on durant el procés de preinscripció hi va haver el doble de demanda que d'oferta. Tot i que en menor mesura, els dèficits també es donen a altres municipis com Cornellà de Llobregat (168,8%), Martorell (152,4%), Viladecans (137,2%) o Esplugues de

¹ La família formativa Arts Gràfiques té oferta formativa al Baix Llobregat? El centre Antoni Algueró de Sant Just Desvern, recentment sostingut amb fons públics, ofereix cicles de grau mig i superior que consten en el mapa escolar però no als registres de dades obertes ni al Servei d'indicadors del Departament d'Ensenyament. Les darreres dades disponibles d'alumnat d'aquest centre corresponen al curs 2020-2021 i comptava amb 257 persones.

Llobregat (133,8%). Per contra, Olesa de Montserrat, Gavà, Sant Boi de Llobregat, el Prat de Llobregat i Sant Feliu de Llobregat registren relacions entre oferta i demanda considerablement acurades. Castelldefels, Corbera de Llobregat o Sant Andreu de la Barca són el cas oposat, amb una major disponibilitat de places que d'alumnes que hi vulguin estudiar.

Relació entre l'oferta i la demanda de places per municipis

Municipi	Oferta	Demanda	Diferència Oferta- Demanda	Ràtio Demanda- Oferta
Sant Joan Despí	245	490	-245	200,0
Cornellà de Llobregat	943	1592	-649	168,8
Martorell	435	663	-228	152,4
Viladecans	702	963	-261	137,2
Esplugues de Llobregat	462	618	-156	133,8
Total	7.089	8.581	-1.492	121,0
Molins de Rei	222	260	-38	117,1
Olesa de Montserrat	290	314	-24	108,3
Gavà	582	622	-40	106,9
Sant Boi de Llobregat	1.014	1.075	-61	106,0
El Prat de Llobregat	1.062	1.031	31	97,1
Sant Feliu de Llobregat	186	170	16	91,4
Sant Vicenç dels Horts	381	344	37	90,3
Sant Just Desvern	130	110	20	84,6
Sant Andreu de la Barca	216	171	45	79,2
Corbera de Llobregat	30	23	7	76,7
Castelldefels	189	135	54	71,4

Relació entre l'oferta i la demanda de places per famílies

Família	Oferta	Demanda	Diferència Oferta- Demanda	Ràtio Demanda- Oferta
Sanitat	1.080	2.259	-1.179	209,2
Activitats físicoesportives	366	547	-181	149,5
Transport i manteniment de vehicles	558	729	-171	130,6
Serveis socioculturals i a la comunitat	744	972	-228	130,6
Total	7.089	8.581	-1.492	121,0
Informàtica i comunicacions	1.038	1.214	-176	117,0
Energia i aigua	33	34	-1	103,0
Administració i gestió	824	812	12	98,5
Instal·lació i manteniment	180	176	4	97,8
Comerç i màrqueting	620	577	43	93,1
Imatge personal	243	216	27	88,9
Química	153	130	23	85,0
Arts gràfiques	130	110	20	84,6
Fabricació mecànica	245	200	45	81,6
Hoteleria i turisme	216	162	54	75,0
Electricitat i electrònica	419	314	105	74,9
Indústries alimentàries	60	37	23	61,7
Fusta, moble i suro	60	34	26	56,7
Agrària	90	44	46	48,9
Seguretat i medi ambient	30	14	16	46,7

Font: OCBL a partir de les dades d'un annex d'una resposta parlamentària ingressada al Registre General del Parlament de Catalunya el dia 4 de novembre de 2021. El document conté informació sobre l'oferta de places de les especialitats formatives i de la preinscripció en primera opció per a cadascun dels municipis dels diferents serveis territorials d'educació de Catalunya. Curs 2021-2022.

Des del punt de vista de les diferents famílies professionals, **destaquen els marcats dèficits a sanitat, activitats físicoesportives, transport i manteniment de vehicles i serveis socioculturals i a la comunitat i el superàvit d'altres famílies com la de les indústries alimentàries, la fusta, moble i suro, l'agrària o la seguretat i medi ambient.**

Aquests dèficits i superàvits obren dues qüestions a considerar. D'una banda, cal pensar com s'incrementa l'oferta en aquelles formacions o hi ha una clara mancança de places disponibles respecte a les persones que hi volen accedir i, d'altra banda, com s'incrementa la demanda en aquelles formacions que donen accés a ocupacions en les que ara i en el futur s'estan donant elevats nivells de contractació de qualitat.

Aquesta darrera informació sobre l'oferta i la demanda de places de formació professional és de gran interès. No obstant, **l'accés a la mateixa no és públic.** Aquest fet evidencia les actuals dificultats d'accés a la informació que pateixen els territoris, dificultats a les que han de fer front si volen conèixer les realitats i processos que estan tenint lloc als seus municipis i comarques.

Un altre exemple d'això és la informació referent a l'**abandonament dels estudis de FP**. Disposar d'aquesta informació seria de gran utilitat per conèixer la magnitud del fenomen i els elements que el causen, fent així possible poder incidir-hi des dels diferents àmbits d'actuació. Tanmateix, aquesta informació, tot i existir, és **ara per ara inaccessible per a observatoris, municipis i comarques**.

ii. **FPI. Indicadors de diagnosi necessaris (per orientació i planificació) que manquen**

Abandonament dels estudis d'FP

Informació accessible sobre oferta i demanda (dèficit/superàvit de places)

L'accés a les dades de FPI és divers i ocasional, a vegades, contradiccion. És a dir, segons la font de dades que s'utilitza, el nombre varia. Tot i amb això, és en l'FPI on tenim la major informació disponible respecte a l'oferta formativa (concretada en matrícules).

La majoria de la informació de l'oferta formativa de l'FPI l'obtenim del Departament d'Ensenyament i de Dades Obertes de la Generalitat. Ambdues fonts publiquen dades de manera regular tot i que el calendari de publicacions és variable.

Per tal de poder fer una bona diagnosi del territori, però, necessitem dades que no es publiquen de manera regular en aquestes fonts d'informació:

1. **Abandonament dels estudis de la formació professional.** Saber quin és el percentatge d'alumnat que abandona els estudis segons família professional i municipi és indispensable per a ens locals (tant pels serveis d'orientació laboral com per serveis de joventut). Són dades requerides per tots els nivells educatius, però el nivell post obligatori té altres relacions amb el món laboral que fan necessària la disposició d'aquestes dades.
2. **Informació accessible sobre oferta i demanda.** Les taules de la pàgina 9 són un bon exemple del què podem fer amb les dades d'oferta i demanda de l'FP a nivell local i segons famílies professionals. Aquesta informació però, no està disponible de manera regular (respon a una pregunta parlamentària) ni accessible (la informació estava disponible en format imatge del diari de sessions del Parlament). El que requerim és poder disposar d'aquesta informació de manera anual (i no sigui requerida per preguntes parlamentàries).

iii. FPO. Estructura general de l'oferta

La Formació Professional Ocupacional (FPO) és l'oferta formativa que es dirigeix a persones de més de 16 anys que es troben en situació de desocupació o que treballen, però volen millorar les seves competències i coneixements en algun àmbit. Aquesta branca de la formació professional la gestiona el **Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC)** i està orientada a l'àmbit laboral amb la finalitat de millorar la qualificació professional i la capacitat d'inserció o reinserció laboral.

Dintre de la FPO hi ha una gran diversitat de programes que segueixen diferents vies per a aconseguir la inserció laboral de les persones participants. No obstant, una part majoritària d'aquesta s'orienta a l'obtenció de **Certificats de Professionalitat (CP)**. Els CP són formacions especialitzades que van des de sessions de curta durada, fins a cursos de més de 700 hores. L'oferta de CP és molt àmplia i considera una gran varietat de temes amb un total de 26 famílies professionals diferents i 756 formacions.

L'oferta formativa de Certificats de Professionalitat es basa, en l'acreditació per part del SOC, d'entitats públiques i privades que compleixen les condicions necessàries per a poder oferir formació i acreditar CPs. Així doncs, a partir de la resolució de la convocatòria de subvencions de **Formació Oferta en Àrees Prioritàries (FOAP)**, podem saber quines entitats han estat beneficiàries durant el 2021, quins CPs ofereixen i de quantes places disposen.

En total, l'oferta de FOAP al Baix Llobregat durant el 2021 consta de 32 centres que ofereixen 151 Certificats de Professionalitat de 15 famílies professionals diferents. Al llarg de l'any es van oferir 2.213 places.

Centres formatius i places atorgades de FOAP

Municipi	Centres	Cursos	Places	
			atorgades	% Places
El Prat de Llobregat	4	31	456	20,6%
Castelldefels	7	24	348	15,7%
Cornellà de Llobregat	7	24	350	15,8%
Viladecans	1	16	220	9,9%
Martorell	2	12	180	8,1%
Sant Boi de Llobregat	3	9	135	6,1%
Sant Vicenç dels Horts	1	8	120	5,4%
Molins de Rei	1	7	105	4,7%
Sant Andreu de la Barca	2	6	90	4,1%
Pallejà	1	4	60	2,7%
Gavà	1	4	59	2,7%
Sant Esteve Sesrovires	1	3	45	2,0%
Abrera	1	3	45	2,0%
Baix Llobregat	32	151	2.213	100,0%

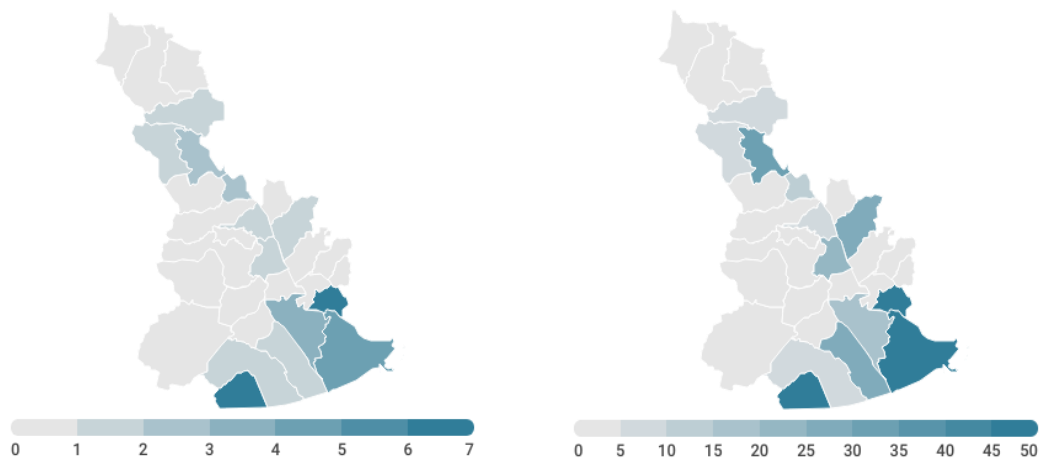
Font: OCBL a partir de les dades del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC). 2021.

Al Baix Llobregat **només 13 dels 30 municipis compten amb oferta de Formació Professional Ocupacional**. D'aquests 13 municipis amb oferta d'FPO el Prat de Llobregat, Castelldefels i Cornellà de Llobregat són les ciutats que concentren una major oferta formativa. De fet, aquestes **tres localitats sumen 18 centres formatius, 79 CPs i el 52,1% de les places atorgades a la comarca**.

En aquest sentit, els mapes següents mostren la distribució espacial tant dels centres com de l'oferta de cursos. Com es pot veure, tant els centres com els cursos **es concentren majoritàriament al sud del Baix Llobregat, mentre que al nord de la comarca l'oferta formativa de FPO és més escassa**. Aquesta distribució sobta, ja que, si bé és cert que a la zona deltaica i central de la comarca és on es concentra la major part de la població, **la incidència de l'atur és especialment elevada al nord de la comarca**.

Centres de Formació FOAP

Oferta de cursos FOAP

Font: OCBL a partir de les dades del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC). 2021.

Pel que fa a les famílies, **destaquen en primer terme les relacionades amb les tasques administratives (29,1% del total de cursos que s'ofereixen), el serveis socioculturals i a la comunitat (19,2%) i el comerç i el màrqueting (11,3%)**. Aquestes tres famílies sumen el 59,6% de l'oferta de CPs, mentre que **altres formacions de caire més industrial tenen una menor presència a la comarca**.

Centres formatius, cursos i places atorgades de FOAP per famílies

Família	Centres	Cursos	Alumnes	% Cursos
Total	89	151	2.213	100,0%
Administració i gestió	20	44	651	29,1%
Serveis socioculturals i a la comunitat	15	29	428	19,2%
Comerç i màrqueting	10	17	250	11,3%
Formació complementària	14	17	249	11,3%
Informàtica i comunicacions	7	10	144	6,6%
Energia i aigua	3	5	67	3,3%
Seguretat i medi ambient	4	5	72	3,3%
Fabricació mecànica	3	4	58	2,6%
Transport i manteniment de vehicles	1	4	60	2,6%
Hostaleria i turisme	1	4	57	2,6%
Instal·lació i manteniment	3	3	45	2,0%
Agrària	2	3	45	2,0%
Electricitat i electrònica	2	2	27	1,3%
Activitats físiques i esportives	2	2	30	1,3%
Imatge i so	1	1	15	0,7%

Font: OCBL a partir de les dades del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC). 2021.

Nota: el nombre de centres no és igual al de la taula anterior perquè un mateix centre pot oferir cursos de més d'una família professional.

iv. FPO. Indicadors de diagnosi necessaris (per orientació i planificació)

*Només tenim informació de l'oferta, no de la demanda
Tampoc hi ha informació del perfil de l'alumnat*

Cal destacar que, pel que fa a l'oferta de FPO, **la informació públicament disponible és molt més reduïda que en el cas de la Formació Professional Inicial**. En el cas de la FPI, la disponibilitat d'informació tant d'oferta com de demanda permet analitzar l'encaix entre la provisió de formació i la demanda per part de l'alumnat. Alhora, el Departament d'Educació també publica dades relatives al perfil de l'alumnat amb informació com el sexe, l'edat o la nacionalitat. Si bé amb moltes mancances, això fa possible analitzar com evolucionen les característiques de les persones que es matriculen a estudis de formació professional.

Disposar de dades sobre el seguiment dels cursos de Formació Professional Ocupacional, les persones matriculades, l'abandonament prematur de la formació, el perfil de l'alumnat o la seva relació amb el mercat de treball abans i després de cursar els estudis permetrien una millora significativa de l'actual comprensió de l'encaix entre l'oferta formativa i la demanada per part de l'alumnat i de les empreses de la comarca. Així mateix, **es podria adaptar millor l'actual oferta a les necessitats de les persones usuàries i de les empreses i detectar els elements que afecten a l'abandonament de la formació**.

3. Relació oferta i demanda.

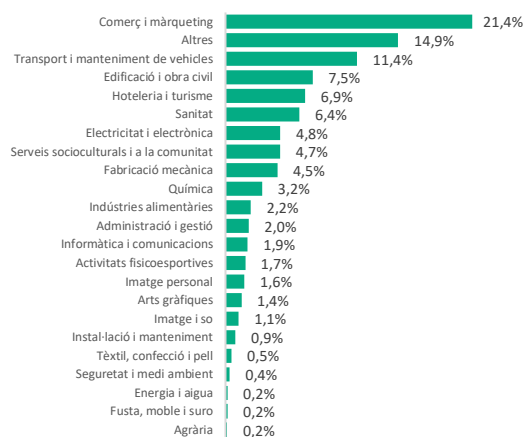
Breu recorregut per l'estructura empresarial de la comarca i relació amb l'oferta. Quines són les activitats econòmiques amb més llocs de treball i, alhora, les famílies professionals amb major oferta a la comarca.

Malgrat que la Classificació Catalana d'Activitats Econòmiques (CCAIE 2009) i la classificació de famílies de formació professional no coincideixen de manera exacta, posar-les en relació sí que permet veure l'encaix entre l'estructura productiva de la comarca i el sistema educatiu de formació professional analitzant a quins àmbits hi ha més alumnat i, per tant, més oferta i demanda formatives i a quines activitats hi ha més llocs de treball. És per això que s'ha decidit fer una aproximació a les correspondències entre la CCAIE 2009 i les famílies de formació professional.

Seguint aquesta metodologia s'observa com hi ha un **clar desajust a l'àmbit de l'edificació i obra civil**. Tot i representar el 7,5% dels llocs de treball a la comarca, el Baix Llobregat no disposa de cap formació a l'àmbit. **Una situació similar passa amb les indústries alimentàries**, que suposen el 2,2% de l'afiliació, però només el 0,5% de l'alumnat de formació professional. En canvi, **el cas dels serveis socioculturals i a la comunitat es trobarien de la banda oposada**. Mentre que el seu pes suposa el 12,7% de tot l'alumnat que cursa FPI, al mercat laboral de la comarca aquesta família només representa el 4,7% dels llocs de treball.

En qualsevol cas, per a poder realitzar una anàlisi en profunditat **caldrà disposar d'informació d'ofertes de feina amb un major grau de desagregació territorial**, ja que actualment només es publiquen a nivell provincial. També serien de gran utilitat les dades d'afiliació per activitats econòmiques i grups d'edat, les quals també facilitarien la previsió de l'oferta formativa en aquelles activitats on hi hagués un gruix significatiu de llocs de treball ocupats per persones properes a la jubilació.

Llocs de treball

Alumnes de Formació Professional

Font: OCBL a partir de les dades de l'Idescat i de la Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament. Afiliació de desembre 2021 i matriculació del curs 2021-2022.

Nota: pel càlcul dels llocs de treball s'ha realitzat una aproximació a les famílies de formació professional a partir de la CCAE2009. Els llocs de treball corresponen a la suma de l'afiliació als règims general (RGSS) i del treball autònom (RETA).

4. Adaptació de les fites del Pacte Nacional de la Indústria i al Baix Llobregat.

1. Incrementar l'afiliació industrial fins a les 510.000 persones

	Catalunya	Baix Llobregat
Afiliacions (RGSS+RETA) a la indústria	492.720	54.005
	↓	↓
	+3,5%	
Objectiu PNI	510.000	55.895

2. Incrementar l'afiliació en sectors TIC industrial fins a les 10.000 persones

	Catalunya	Baix Llobregat
Afiliacions (RGSS+RETA) a la indústria TIC	6.995	950
	↓	↓
	+43,0%	
Objectiu PNI	10.000	1.359

3. Augmentar nombre d'alumnes matriculats en cicles de formació professional relacionats amb la indústria fins als 30.600

	Catalunya	Baix Llobregat
Alumnes matriculats/des a la FP industrial	29.000	2.214
	↓	↓
	+5,5%	
Objectiu PNI	30.600	2.336

4. Incrementar el nombre d'alumnes matriculats en cicles de formació professional dual relacionats amb la indústria fins als 12.250

	Catalunya	Baix Llobregat
Alumnes matriculats/des a la FP Dual de la indústria	3.436	288
	↓	↓
	+256,5 %	
Objectiu PNI	12.250	1.027

5. Aconseguir una participació de la dona en la indústria del 33%

	Catalunya	Baix Llobregat
Pes de les dones a la indústria	30,6%	29,1%
	↓	↓
	+3,9 %	
Objectiu PNI	33,0%	33,0%

5. Sense dades no podem millorar.

Aquest document és un bon exemple del que es pot aconseguir amb dades regulars, accessibles i entenedores. Així, podem saber:

- Quines són les famílies professionals més demandades
- Quines són les famílies professionals sol·licitades pel mercat de treball que tenen vacants
- Oquina és la relació amb les activitats productives de la comarca

Malauradament, la no publicació regular de les dades de preinscripció per centres i famílies professionals, ens impedeix millorar les accions de la taula tècnica de l'FP del Baix Llobregat.

Respecte a les dades de l'FPO les demandes d'informació són majors. Tant des de la titularitat de l'oferta com des del perfil de l'alumnat. Fora d'agrair, també, que es centralitzés la informació en un **repositori comú de dades**, com ara el portal de dades obertes, per exemple.

En resum, **necessitem més dades a nivell local relatives a l'oferta i demanda de la Formació Professional**. Alhora, necessitem que aquestes es publiquin de manera accessible i regular.

6. Resum darreres accions Consell de l'FP

02.2018 Estudi necessitats formatives de la zona Nord

Mitjançant una subvenció AODL es va treballar entorn les necessitats formatives de la zona Nord. La zona, com s'ha vist en aquest document, és una de les zones amb menor cobertura d'oferta formativa i és una de les zones amb major vulnerabilitat social, econòmica i de mercat de treball. A continuació es senyalen les principals conclusions de l'estudi:

Distribució de perfil segons presència i/o dificultat de cobertura	MAJOR PRESENCIA I/O CONTRACTACIÓ	MAJOR CONTRACTACIÓ I DIFICULTAT DE COBERTURA	DIFICULTAT DE COBERTURA
ACTIVITATS FÍSQUES I ESPORTIVES		Monitoria esportiu en sec o aigua per a nens o adults (2)	Socorrista aquàtic
ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ			Comptable Administratius/ves
ARTS GRÀFIQUES		Operaria de taller no qualificat (2)	
AGRÀRIA	Personal manteniment equips esportius	Emplejada de serveis	
INDUSTRIA ALIMENTÀRIA	Operaria fàbrica sector alimentari		Tècnic aromàtica
INFORMÀTICA I COMUNICACIONS		Desenvolupadora aplicacions IOS Coordinadora de software Programador entorn web	Personal de gestió i control de projectes Desenvolupadora aplicacions IOS
COMERÇ I MARKETING		Comercial Intern	
EDIFICACIÓ I OBRA CIVIL	Instal·lador d'obra	Muntador d'estructures vials obra pública	
ENERGIA I AIGUA		Servei tècnic d'instal·lacions de sistemes i aparells de suministre d'aigua	
TEXTIL		Operaria fàbrica tèxtil	Personal de mostrari i estampació tèxtil
SERVEIS SOCIOCULTURALS I A LA COMUNITAT	Coordinador/a serveis social (Servei atenció domiciliària) Auxiliar de geriatria Personal de neteja (2)	Auxiliar de treball a domicili (2) Auxiliar de geriatria (3) Personal de neteja Docent	Infermeries (3)
INSTAL·LACIONS I MANTENIMENT		Mecànic manteniment industrial Electricista industrial	Tècnic coordinació prevenció riscos laborals Personal de manteniment d'instal·lacions polivalent o de piscines (2)
TRANSPORT I MANTENIMENT DE VEHICLES	Xapista automoció	Tècnic elèctric automoció Operari-carretiler Electricista automoció	Tècnic mecànic automoció Mecànic manteniment maquinària per treballar la gespa esportiva
FABRICACIÓ MECÀNICA	Mecànic industrial Operaria producció polivalent a taller mecànic Operaria de fundició	Operari soldador Soldador Operaria torn CNC (2) Fresador Metòloga Oficial primera calderer Mecànic industrial Operaria producció polivalent Moliner-ajustador	Operadora torn CNC
ELECTRICITAT I ELECTRONICA	Instal·lador elèctric	Instal·lador elèctric Tècnica de fabricació i muntatge o postventa (2)	Tècnica automatismes i robòtica
QUÍMICA	Operari de producció	Operari de producció Tècnic investigació i laboratori Operari de fabricació/magatzem	Personal tècnic de laboratori Operari de producció Personal tècnic de laboratori
TOTALS	13	40	20

( ) Número total de vegades que ha aparegut una ocupació en la categoria

- El 50% de les empreses participants es mostren sensibles amb la figura de l'aprenent, i manifesten el seu interès per col·laborar en la formació pràctica dels alumnes.
- Necessitat de qualificar els treballadors en les àrees productives per adaptar-se a nous sistemes productius.
Avenços tecnològics ➡ **tasques de control de processos**
- Implicació en el disseny i implementació d'accions formatives o recuperació de continguts relacionats amb:
  - Mecanització per tall i conformat
  - Matriceria
  - Xapisteria automoció
  - Operador de piscines
  - Muntatge i manteniment de xarxes d'aigües
  - Manipulació de càrregues amb pont grúa.

- Resultats-MOBILITAT:
  - La mobilitat i xarxa de comunicacions limita l'accés a una major oferta formativa.
  - Els alumnes de municipis amb bona xarxa de comunicacions tenen majors possibilitats d'accedir a una oferta més diversa d'especialitats formatives.
  - Hi ha mobilitat per raons d'estudi fora dels municipis però cal aprofundir en una anàlisi més curós per cicles formatius.
  - Aprofundir en les motivacions - matriculacions
- Orientacions
  - Inversió en comunicació: Cal reforçar la cartera de candidats dels serveis d'intermediació laboral per oferir un servei de qualitat a les empreses.
    - Reforçar **vincles amb el món educatiu** (escoles, instituts, universitats)
  - Suport al **desenvolupament** de petites i mitjanes empreses col.laborant en la formació de treballadors i/o candidats per al compliment de normatives de seguretat requerides pel sector d'activitat.
La presa de decisions ha de tenir present:
    - L'oferta que existeix
    - Els recursos disponibles en l'actualitat
    - Necessitat de diversificarI ha de guiar noves línies de treball amb empreses.

31. 01. 2022 Constitució de la taula tècnica CISE-FP

Els membres de la taula manifesten les següents preocupacions:

- número de places disponibles en els diferents cicles de la FP
- aprofitar més i millor la FP Dual, així com al FP ocupacional i els certificats de professionalitat
- aprofundir en les necessitats formatives de les empreses, i en el tractament del relleu generacional
- s'expressa preocupació per l'orientació laboral
- necessitat d'incloure la perspectiva de gènere
- consideració de la mobilitat com a factor clau de l'èxit de la FP

Sessions de treball i intercanvi que es proposen:

- Sessió de treball amb la Fundació FP BCN
- Sessió de coneixement d'experiències amb l'Eskola Goierri
- Presentació de la nova Llei d'FP a la seu del Consell comarcal

23.03. 2022 Segona sessió taula tècnica CISE-FP

- 1.- Presentació de la Fundació BCN FP
- 2.- Presentació de l'Eskola Goierri
- 3.- Petició als membres de la taula de facilitar informació relativa als temes que es treballen a la taula.

08.06.2022 Trobada amb el director de l'Agència catalana de l'FP. Sr. Fabián Mohedano

Assisteixen

President executiu de l'Agència Pública de Formació i Qualificació Professionals de Catalunya, Sr Fabián Mohedano Morales.

Consellera de Desenvolupament Econòmic i Acompanyament Local, Lourdes Borrell Moreno;
Gerent Consell Comarcal del Baix Llobregat, Enric Giner Rodríguez
Secretària de la Taula Tècnica Formació Professional, Eugènia García Puig
Responsable Observatori Comarcal Baix Llobregat, Lucía López Fernández

S'excusen Conseller d'Educació Jordi Gil i el Coordinador Desenvolupament Econòmic i Acompanyament Local, Roger Molins Vidal.

Continguts de la reunió

En un inici, per part del Consell Comarcal, s'introdueixen els següents temes:

- Presentació general de documents realitzats per l'OCBL de diagnosi de l'FP.
- Presentació d'activitats realitzades: projecte de cadenes de valor, CISE, Programa comarcal de suport, ESABIC.
- Demandes inicials d'informació: Qüestió certificacions professionals del sector de l'automoció; demanda de suport (econòmic) a la TT de l'FP del Baix Llobregat i demanda de dades d'oferta i demanda d'estudis en el procés d'inscripció a nivell comarcal (aquestes dades depenen dels SSTT).

En Fabián, a continuació, presenta a grans trets la tasca feta per l'Agència i la previsió de desplegament de la Llei d'FP:

- Beques salari i canvi en els concerts com primers trets que destaca Fabián del desplegament de la llei.
- ORIENTACIÓ en funció de la inserció laboral molt destacat alhora de planificar l'oferta formativa en el territori.
- PLANIFICACIÓ/PROSPECCIÓ. El desplegament de la Llei preveu realitzar un Informe de planificació/prospecció de necessitats formatives a nivell català.
Destaca que és una PLANIFICACIÓ BASADA EN EVIDÈNCIES.
Aquest Informe es farà de manera consensuada amb els agents socials i econòmics de Catalunya (CCOO-UGT-PIMEC-Foment del Treball-Agència FP-ACM-FMC)
Serà el primer Informe de l'Agència.
Destaca que ja tenen un repositori de 250 Informes de prospecció. Banc de recursos de prospecció.
En breu, es penjarà un Model d'Informe per a realitzar Informes territorials (pex, del Baix Llobregat)
CALENDARI Es preveu que entre Octubre i desembre es realitzi la recollida de dades i informació necessàries per a realitzar l'Informe de prospecció.
- La nova llei considera de manera integral l'FP. Document preinscripció 365.

ACREDITACIONS + CERTIFICACIONS + TÍTOLS (FPI)

Les acreditacions i certificacions es pensen per a treballadors i per demandants d'ocupació (ocupats i no ocupats).

La FPI es pensa més per a estudiants de 16 anys. Es garanteix l'accés als CFGM a tothom que ho sol·liciti.

Es preveu un gran increment de l'oferta formativa ocupacional (els Fons Europeus tenen assignada una important partida).

Acreditacions. Centralitzades a l'Agència de l'FP. Es preveuen 50-60 milions d'euros per acreditacions. Objectiu: 50 mil persones acreditades en 3 anys.

CCBL. Es preveu un paper actiu dels Consells Comarcals en la difusió i inscripció de les persones per a ser acreditades. En Fabián proposa que es faci un acompanyament de les persones a la inscripció d'acreditació en competències. Que s'organitzi una sessió formativa entorn les acreditacions de competències adreçada a les empreses. Que vegin que són una eina útil per a elles, per a sistematitzar el talent de les seves empreses i lligar-ho a la Relació de Llocs de treball.

- **ORIENTACIÓ.** Cal reforçar i reformular l'orientació formativa i laboral. Els punts d'informació local s'han de dinamitzar i que entenguin quin és el seu paper (alguns punts no estan actius).
- **OFICIS.** El Saló de l'Ensenyament tindran un espai propi. Destaca la Fira de Figueres (Saló dels Oficis) com exemple de Fira d'Oficis. Destaca la tasca de la Fundació Oficis.
- **ACREDITACIÓ SECTOR AUTOMOCIÓ.** Això ho porta en Juanjo Berbel, de METYIS, per encàrrec de la DIBA. El paper del CCBL, seria com a molt, de difusió i acompanyament inicial. Però encara no està concretat ni detallat.
- **MAPA DE L'FP.** El 21 de juliol es presentarà el mapa de l'FP de Catalunya.
- **CENTRES INTREGRATS (FPI+FPO).** En breu s'aprovarà el Decret que regularà aquests centres. Els Centres poden ser sectorials (Inst. Aliments Mercabarna, CFPA-Martorell) o territorials (centres politècnics).

Té l'objectiu de crear-ne de territorials, però troba dificultats al Baix Llobregat, Vallès Occidental o Maresme perquè els possibles centres estan barrejats amb els IES i un dels requeriments d'aquests centres és que estiguin independents dels instituts.

Una de les possibilitats és que un IES es transformi en centre integrat (això passarà a Badia del Vallès que un dels seus 2 IES serà centre integrat).

Al respecte, ens demana que llistem bones pràctiques de centres FP i possibles candidats a ser centre integrat territorial. Es parla d'El PRAT, CIFO Sant Feliu, Cornellà de Llobregat... També es demanen bones pràctiques locals de promoció econòmica per a fer CIFO.

- **GOVERNANÇA CFPA MARTORELL.** Ens demana que esperem a la tardor de 2022 que és quan està prevista l'aprovació del Decret que regula el desenvolupaments dels centres integrats.

29.06.2022 Reunió amb SSTT Baix Llobregat

Les reunions amb serveis territorials d'educació són constants i, en totes elles, reclamem les mateixes dades:

- Oferta inicial i final i sol·licituds als cicles formatius en procés d'admissió curs 2022-2023.
- Relació de les sol·licituds de matriculació i matrícules realitzades segons famílies professionals i centres.

Les dades d'oferta es van facilitar al Síndic de Greuges, s'envien regularment a la junta de personal docent i altres consells comarcals han disposat d'aquesta informació. Les darreres disponibles al respecte, corresponen al curs 2021-2022 en format imatge i resultat d'una pregunta parlamentària.

Enguany s'ha repetit la trobada i la demanda de dades i encara no hem obtingut informació relativa a les dades sol·licitades.

7. Propostes d'acció

Atenent a la diagnosi anterior i al treball dels membres de la taula tècnica de la Formació Professional del Baix Llobregat proposem les següents actuacions:

1. Distribució territorial de l'oferta

- L'oferta de l'FPI es concentra al sud de la comarca.
- La zona Nord, que té majors problemes de mobilitat i és més vulnerable té una oferta deficient que encara és major en l'oferta ocupacional.
- Sol·licitem una **planificació territorial de l'oferta que atengui a totes les necessitats i característiques del Baix Llobregat**.
- Sol·licitem i reivindicuem l'**oferta pública** de formació professional.

2. Relació oferta i demanda

- Existeix un **problema d'oferta i demanda en l'FPI**.
Per la no existència de dades obertes en quant les places disponibles (oferta) i les preinscripcions en primera opció (demanda) però si per una demanda real de tots els territoris, hem pogut obtenir informació del curs 2021-2022 gràcies a una pregunta parlamentària.
D'aquestes dades hem observat:
  - a) Les famílies amb major i menor demanda de la comarca
  - b) Famílies amb poca demanda però amb bones perspectives d'inserció laboral
- Preocupa la **reserva de places de CFGS** a estudiants de Batxillerat, ja que interromp la carrera formativa d'estudiants de CFGM.

3. Relació oferta i mercat de treball local

- Cal una **major atenció a la realitat del mercat de treball local** a l'hora de planificar l'oferta formativa del territori.
- Per l'evolució econòmica de la comarca, considerem que els **sectors estratègics del Baix Llobregat** són indústria; transició energètica; atenció a les persones; hostaleria i turisme. Així, l'FPI, l'FPO i la FPC han d'oferir formació relacionada amb aquestes activitats a la comarca. S'ha de garantir una transició justa de les persones treballadores que pateixin reconversions laborals.
- Alhora, tot i que es pugui observar una menor demanda, es requereix un major nombre de professionals relacionades amb el manteniment dels edificis (lampisteria i relacionats).
- La **prospecció de necessitats formatives** ha de ser local i continuada. Sol·licitem que s'atenguin a les particularitats del territori i del seu teixit productiu.
- Es requereix una **major celeritat en l'acreditació de competències**. Actualment s'està observant molt temps d'espera per ser atesa la demanda.

4. Orientació laboral

- Tant estudis anteriors de necessitats formatives com les reunions actuals de la taula tècnica, **la manca d'orientació laboral** és un dels dèficits de la Formació Professional. Així, es demana una major i millor orientació laboral a l'educació secundària obligatòria.
- Cal **incorporar la perspectiva de gènere** a l'orientació laboral. Tenim professions de bona qualitat laboral que són altament masculinitzades. L'orientació laboral ha d'empènyer a disminuir els considerables biaixos de gènere d'algunes famílies d'FP. Al Baix Llobregat preocupa la poca presència de dones en famílies professionals relacionades amb les TIC i la indústria 4.0, activitats amb bones condicions laborals i que garanteixen carreres professionals de futur.
- **L'orientació laboral ha de tenir en compte l'edat** de les treballadores. L'atur de llarga durada és major en les persones majors de 45 anys, l'orientació laboral ha d'atendre de manera diferenciada als col·lectius més vulnerables a l'expulsió del mercat de treball.
- Cal millorar l'accés als itineraris formatius. Clarificar la informació i fer-ho accessible a tots els agents implicats.
- Es requereix una **millor i major informació dels itineraris professionals de les noves ocupacions**, en especial, les ocupacions relacionades amb la transició energètica.

5. Recursos. Més inversió per una millor formació.

- Requerim d'una major inversió als centres de formació professional. Cal augmentar la inversió en infraestructures educatives, millorar i adaptar la maquinària a les noves formacions. Cal millorar les condicions laborals dels docents.
- Sol·licitem que es concretin els recursos derivats del Pacte Nacional de la Indústria destinats a l'FP del Baix Llobregat.

6. Formació Professional Dual.

- Cal augmentar i facilitar l'oferta de formació professional dual, tant en el nivell inicial com en l'ocupacional.
- Cal facilitar l'accés de les PIMEs a la formació professional dual. Cal pensar en fórmules compartides de recursos, com ara, tutors compartits.

7. CFPA Martorell, repte de futur.

- La taula tècnica de la formació professional del Baix Llobregat mostra preocupació pel desenvolupament del centre. L'aposta pel Centre de Formació Professional d'Automoció ha de ser clara. Requerim una major celeritat de la posada en marxa i un impuls a la formació relacionada.

8. Accés regular a les dades

Com venim repetint al llarg del document, sense dades, no podem planificar. Per tal d'avançar en un millor coneixement en les necessitats formatives del territori sol·licitem:

- Que es publiqui anualment la **relació d'oferta i demanda** dels estudis segons família, centre i municipi. (Actualment es publica el total, sense el detall de les famílies professionals).

- **Abandonament dels estudis** segons famílies i centres. Indicador imprescindible per actuar des de la taula tècnica i millorar l'orientació laboral.
- **Ofertes de feina a nivell municipal.** Actualment, el SOC publica les dades a nivell provincial.
- 9. **Afiliació segons activitats econòmiques i edat.** Aquest creuament ens permetria anticipar-nos a les necessitats de relleu generacional de les activitats econòmiques de la comarca.